

SOBRE ELS ESPORTS COL·LECTIUS

De tots els esports, els col·lectius són els que més nombre de practicants mobilitzen. La majoria d'ells, tal i com els coneixem avui dia, es van crear durant el segle XIX.

DEFINICIONS

Si agafem un diccionari i busquem la paraula esport, hi trobem:

"Exercici corporal d'agilitat, destresa o força, que es practica individualment o en grup, amb intencionalitat lúdica o competitiva seguint unes regles"

Si a la vegada hi busquem col·lectiu:

"Dit d'una cosa que fan diferents persones conjuntament, que afecta a totes elles"

Evidentment, són definicions molt genèriques que els especialistes en Educació Física s'han dedicat a analitzar, desgranar, redefinir ... Entre alguns d'aquests especialistes hi trobem Pierre Parlebas ⁽¹⁾ que parla de joc esportiu per referir-se als esports, definint-los com a *"Situació motriu d'enfrontament codificat, anomenat joc o esport per les instàncies socials. Cada joc esportiu es defineix per un sistema de regles que determina la seva lògica interna"*. I defineix l'esport com a :

"Conjunt de situacions motrius codificades en forma de competició i institucionalitzades"

o d'una forma més breu i esquemàtica

"Joc esportiu institucionalitzat"

Segons això, els Esports Col·lectius tradicionalment treballats com a contingut curricular dins de l'Educació Física a Secundària, els trobem dins de la categoria dels jocs institucionalitzats, ja que tots ells:

- tenen federacions que els regulen
- es regeixen per reglaments molt precisos
- el seu desenvolupament va molt unit a la espectacle
- estan molt lligats als processos socioeconòmics i de consum

D'altra banda podem definir els esports col·lectius com:

"aquells esports on dos equips formats per diverses persones, s'oposen als seus adversaris, a la vegada que cooperen entre si amb la possibilitat d'interrelacionar-se directament mitjançant el mòbil que està en joc."

(1) Pierre Parlebas : Catedràtic del ENSEP (1965-1975) i del INSEP (1975-1987), on va desenvolupar de manera particular la seva feina de docent al costat d'esportistes d'alt nivell. Fa molts anys que es consagra a l'estudi en profunditat de les activitats corporals, els jocs i els esports. Tot preguntant-se sobre els fonaments de l'Educació Física i per les condicions de la seva coherència i eficàcia, ha posat les bases de la ciència de l'acció motriu.

CLASSIFICACIÓ

Parlebas classifica els esports utilitzant la incertesa que aporten a l'activitat tres variables:

1. Els companys
2. Els adversaris
3. El medi

Així doncs, considera els esports col·lectius dins la categoria on:

- tenim companys amb qui col·laborem per assolir un objectiu comú i per tant ens donen una incertesa a l'hora de fer qualsevol acció
- tenim adversaris que ens impediran assolir aquest objectiu amb la incertesa que comporta
- no tenim incertesa en el medi, ja que es practiquen en un terreny de joc perfectament definit i un reglament que ens regula la seva utilització

Altres classificacions dels esports, contempnen la majoria dels esports col·lectius com a :

- esports de pilota (Bouet 1968)
- esports d'equip (Durand 1969 i Matveiev 1975)
- esports de domini d'objectes (Lessie 1971)
- esports de camp (Read i Devis 1990)
- esports de situació col·lectiva (Manno 1991)